

Kalaston hoito osana vesistökunnostusverkostoa

Pinja Kasvio

SYKE, Valtakunnallinen vesistökunnostusverkosto

4.11.2021

Kalatalouden innovaatiopäivät 2021

Mikä vesistökunnostusverkosto?

- Kaikille avoin yhteydenpitofoorumi, joka välittää tietoa ja kokemuksia vesistöjen tilan parantamisesta.
- Kokoa yhteisen vesistökunnostukseen liittyvää osaamista, luo vuoropuhelua ja edistää uusien kumppanuuksien solmimista.
- Verkoston avulla jaetaan vastuita, etsitään ratkaisuja ja mahdollistetaan hyvinvoivat vedet yhdessä
- Vesistöjen kunnostaminen on yleistynyt. Tahtotilaa ja osaamista tulee tukea ja vahvistaa. Kunnostajien verkostoituminen ja vertaisoppiminen on tärkeää.
 - Verkosto tukee paikallisia toimijoita ja verkostoja
 - Toimii linkkinä hallinnon, yhdistysten ja muiden vesistökunnostustoimijoiden välillä
 - Vesistökunnostusverkoston toimintaaideoi suunnitteluryhmä ja koordinoi Suomen ympäristökeskus.

Vesistökunnostusverkosto tarjoaa

- Apua vesistön kunnostamiseen, tapahtumia ja mahdollisuuksia verkostoitua
- Verkkosivuilla on mm. paljon ajantasaista tietoa, ohjeita, oppaita sekä lista vesistökumppaneista

www.ymparisto.fi/vesistokunnostusverkosto

- Somekanavat
- Uutiskirje
- Verkostoitumistapahtumia
- Koulutuksia

Vesistökunnostusverkosto

- Apua kunnostukseen
- Tapahtumat
- Uutiskirje
- Tietoa verkostosta
- Kuukauden luku
- Hei me kunnostetaan!
- Vesistösankarit

Etusivu > Vesistökunnostusverkosto

Vesistökunnostusverkosto

Valtakunnallinen vesistökunnostusverkosto on kohtaamispaikka vesistöjen hyvinvoinnista ja kunnostuksesta kiinnostuneille kansalaisille, yhteisöille, yrityksille ja viranomaisille.

Verkoston avulla jaetaan vastuita, etsitään ratkaisuja ja mahdollistetaan hyvinvoivat vedet yhdessä!

Sivuilta löydät ajantasaista tietoa, hankekumppaneita, rahoituskanavia ja ohjeita vesistökunnostuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Ota käyttöön opetusmateriaaleja ja opi uutta julkaisuista. Seuraa kauttamme vesistökunnostuksen tapahtumia ja osallistu!

AJANKOHTAISTA

- Vesistökunnostusverkoston vesistökunnostajien aamukahvit 29.10. Kosteikkojen perustaminen ja niiden monet hyödyt
- Tulva-, pato-, vesienhoito- ja kunnostuspäivät 17.-18.11.
- Vesistökunnostusverkoston uusi uutiskirje Vesistökunnostusverkosto 4/2021 (26.8.)
- Mitä kosteikkojen rakentamisessa tulisi huomioida? -artikkeli

Tulvakeskus

Vesitilanne ja ennusteet

Tulviin varautuminen

Pintavesien tila

Pohjavesien tila

Vesiensuojelu

Vesistöjen kunnostus

- › Kunnostushankkeen suunnittelu ja toteutus
- › Valuma-alueen kunnostus
- › Järvien kunnostus
- › Virtavesien kunnostus
- › Pienvesien kunnostus
- › Rantojen kunnostus
- › **Kalavesien kunnostus**
- › Fladojen ja kluuvien kunnostaminen
- › Hoitokalastus
- › Vaelluskalafoorumi

Vesien käyttö

Etusivu > Vesi > Vesistöjen kunnostus > Kalavesien kunnostus

Kalavesien kunnostus ja hoito

Kalavesien hoidon keskeisinä tavoitteina ovat kalavarojen kestävä käyttö ja kalojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen. Yleisimpiä hoitomenetelmiä ovat kalastuksen ohjaus- ja säätelytoimenpiteet, kalataloudelliset kunnostukset ja istutukset. Kalavesien kunnostuksella tähdätään kalojen elinolosuhteiden parantamiseen ja kalaston luontaisen tilan palauttamiseen.

Kalavesien hoidon suunnittelu

Kun suunnittelet kalaveden hoitoa tai tarvitset neuvoja, ota yhteyttä paikalliseen kalatalousneuvontaan. Vesialueen omistaja ja kalatalousalue voivat yhteistyössä kalatalousneuvonnan kanssa tuottaa tietoa alueen kalakannoista. Erilaisista hoitotoimenpiteistä löydät tietoa alta.

Hoitokalastus

Kalastuksen painottuessa liikaa petokaloihin, kuten kuhaan, voi järven kalaston rakenne muuttua merkittävästi ja etenkin rehevästä järvestä kehittyä särkikalavaltaisempi. Hoitokalastukseksi kutsutaan erityisesti särkikaloihin keskittyvää kalastusta, millä pyritään palauttamaan kalaston rakenne normaalimmaksi ja samalla parantamaan vedenlaatua. Lue lisää:

- [Hoitokalastuksesta](#).

Kalojen vaellusyhteyden palauttaminen

Padot ja monet vesistö rakenteet, kuten väärin asennetut tierummut, estävät tai heikentävät kalojen ja muiden vesieläiden kulkua joissa ja puroissa sijaitseville lisääntymisalueilleen. Vaellusesteitä arvioidaan olevan koko Suomessa kymmeniätuhansia. Jos vaellusestettä ei voida poistaa, kalojen kulkua voidaan parantaa kalateiden avulla.

Käy tutustumassa missä esteitä on SYKE:n karttapalvelusta (tässä noin 700) ja ole mukana vaikuttamassa ilmoittamalla vaellusesteistä kansalaishavainnot -palvelussa.

SEURAA MEITÄ

TÄSSÄ PALVELUSSA

Julkaisut

Kiintoaineen eroosio ja sedimentaatio virtavesissä - luonnollisesta prosessista virtavesien ongelmaksi (pdf) 2019

Kalatiestä kohti koko virtavesiympäristön huomioivaa ratkaisua - ohitusuomat toimivat monella tavalla (pdf) 2019

MUUALLA VERKOSSA

Luonnonvarakeskus Luke

[Kalat ja kalatalous](#)

[Kalavarojen käyttö ja hoito](#)

Kalatalouden keskusliitto

[Kalavesien hoito](#)

[Kalatalousalueet](#)

Suomen kalakirjasto

[Suomen kalakirjasto](#)

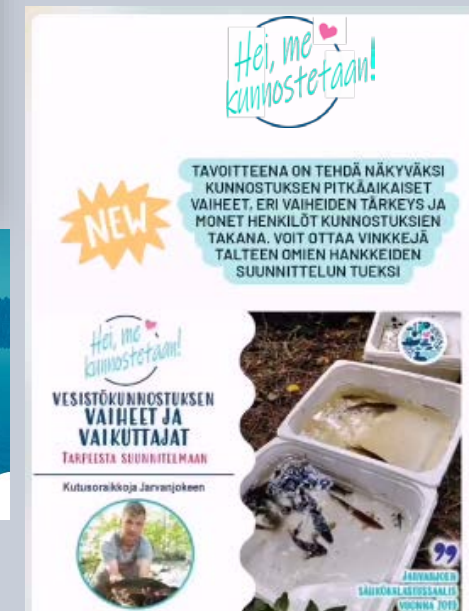
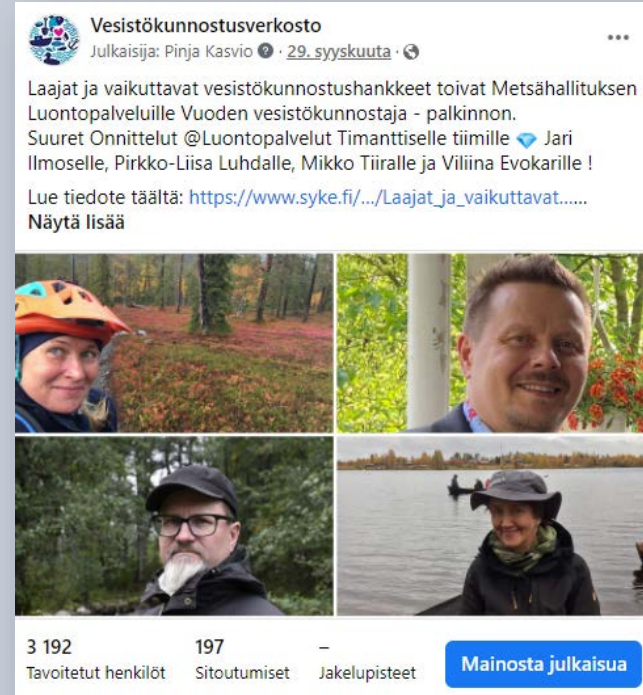
ELY-keskukset

[Kalavesien kunnostus](#)

[Uhanalaisten kalakantojen](#)

Vesistökunnostusverkosto jakaa tietoa vesistökunnostuksista ja henkilöistä niiden takaa sekä ajankohtaisista asioista monin tavoin!

Ruokaa särjestä

Kalaston hoidon edistäminen

- **Verkostoitumisen edistäminen:** parannetaan vuorovaikutusta ja osallistetaan kalataloustoimijoita mukaan verkostoon järjestämällä tapahtumia
 - mm. Vuosiseminaarit, Kalamarkkinat, Maailman vaelluskalapäivä, Suomen luonnon vesistöpäivä, Vesistökunnostajien aamukahvit ja Ruokaa särjestä-tapahtuma.
- **Yhteistyön lisääminen:** Tuetaan laajan yhteistyön mahdollisuuksia kunnostuksissa ja seurannassa.
- **Edistetään tietämystä vesistökunnostuksista ja rahoitusmahdollisuuksista:** Lisätään tiedon saatavuutta ja parannetaan toimijoiden tietämystä ja valmiuksia toteuttaa tuloksellista kunnostustyötä.

- **Kalojen elin- ja lisääntymisalueiden kunnostukseen liittyvien kansalaishavaintojen ja kunnostustietojen seurannan kehittäminen:** Seuranta on tärkeä osa hoitotoimia ja kunnostuksia.
- **Kalavarojen elinvoimaisuuden parantaminen:** Vahvistetaan kunnostustoimenpiteiden toteuttamisen tietopohjaa, parhaan tiedon hyödyntämistä kunnostuksissa sekä yhteistyön kehittämistä eri toimijoiden kanssa.
- **Kunnostusmenetelmistä ja hankkeista tiedottaminen:** parannetaan vesistökuunnostustoimijoiden valmiuksia toteuttaa tutkimustietoa hyödyntävää kunnostusta. Jaetaan tietoa ja kokemuksia.

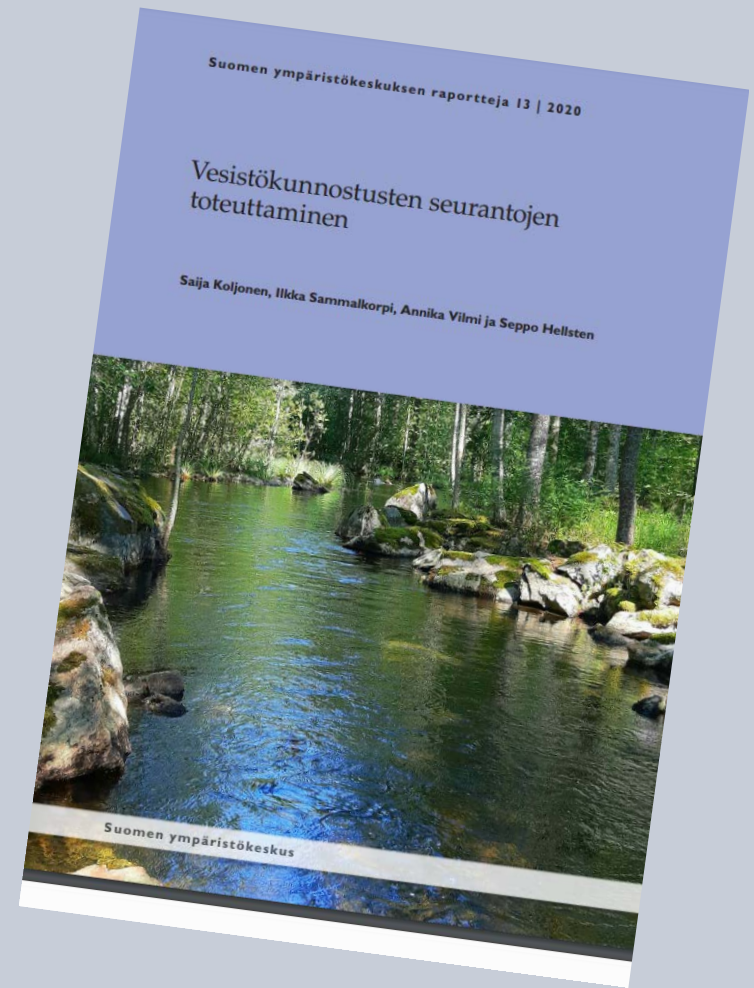

Vesistöjen seuranta

- Seurantatietoa tarvitaan kunnostusten vaikutusten arviointiin sekä toimenpiteiden mitoitukseen ja jatkotoimenpiteiden valintaan
- Monenlaista seurantaan tarvitaan
 - valokuvausta, sähkökalastusta, koekalastuksia, kudun seurantaan, vedenlaatutietoja, koekalastusta...
 - Parhaiten onnistuneet kunnostukset ovat olleet kohteilla, joissa on käytössä tarpeeksi seurantatietoa – tunnetaan tekijät ja voidaan osoittaa resurssit oikein
- **Hankeseurannan nettipohjainen lomake** julkaistaan osana Vesiensuojelun tehostamisohjelmaa

**VESISTÖ-
KUNNOSTUSTEN
SEURANTA**

Vesistökunnostajan karttapalvelu

Vesistökunnostajan karttapalvelussa voit tutustua muiden tekemiin kunnostuksiin, saat tietoa kunnostussuunnittelun tueksi ja voit ilmoittaa omista kunnostuksista. Seurannan lisäämisen mahdollisuus tulossa 2022.

<http://ymparisto.fi/vesistokunnostajankarttapalvelu>

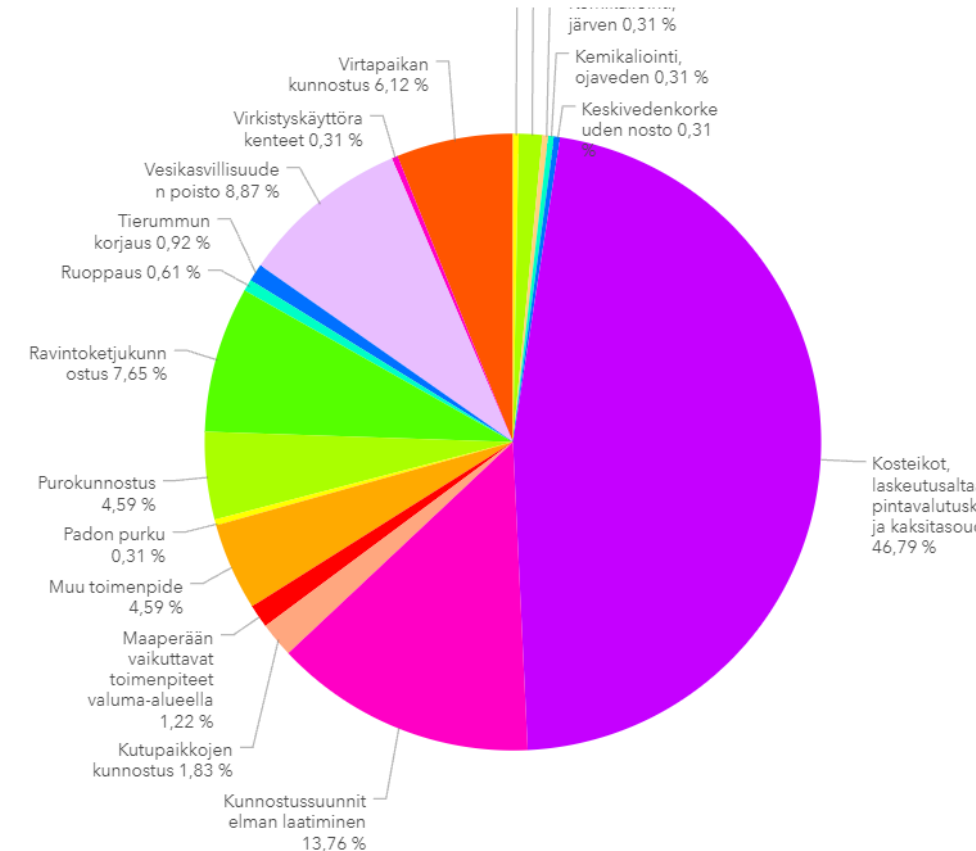
VESISTÖKUNNOSTAJAN KARTTAPALVELU

[Näin KÄYTÄT karttapalvelua](#)[TIETOA kunnostussuunnittelun tueksi](#)[TALLENNA kunnostustoimenpide](#)

Tervetuloa vesistökunnostajan karttapalveluun!

Vesistökunnostajan karttapalvelu on helppo tapa tutustua vesistökunnostuksiin ja ilmoittaa omista vesistökunnostustoimenpiteistä. Karttapalveluun on koottu vesistökunnostuksen suunnittelun ja toimenpiteiden ilmoittamisen tärkeimmät paikat lyhyiden esittelytekstien ja karttojen muodossa.

Kunnostajan karttapalvelusta löydät koottuna kunnostustoimenpiteiden suunnitteluun liittyvää keskeistä tausta-aineistoa, kunnostustoimenpiteiden tallennuslomakkeen

Mitä kuuluu kalataloustoimijat?

- Vesistökunnostusverkoston uuden teeman tarkoituksena on nostaa kalataloustoimijoita ja niiden toimintaa esille
- Konseptissa viestitään kalatalousalueista, osakaskunnista ja kalatalouskeskuksista ja muista kalatalouden parissa toimivista tahoista

Mitä kuuluu kalataloustoimijat?

Mitä kuuluu kalatalousalueet?

Nostetaan kalatalousalueita ja niiden toimintaa esille.

Tervetuloa mukaan!

www.ymparisto.fi/vesistokunnostusverkosto

www.facebook.com/vesistokunnostusverkosto

www.instagram.com/vesistokunnostusverkosto/

Kalatalouden ympäristöohjelma:

www.merijakalatalous.fi/innovaatio-ohjelmat/kalatalouden-ymparistoohjelma/

Pinja Kasvio, Suomen ympäristökeskus
etunimi.sukunimi@syke.fi

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

S Y K E